

మగవాడు ఆడమనిషి

జీవితంలో నాలుగురోడ్ల జంక్షన్ దగ్గరకువచ్చి ఎటుపోవాలో ఎరక్క అటూ ఇటూ చూస్తాన్న మూర్తి ఒక రోజున నిల్చున్నాడు మద్రాస్లో, మైలాపూర్లో నాలుగురోడ్ల జంక్షన్లో, బస్సుస్టాండ్ దగ్గరే.

మూర్తిలో యవ్వనం ప్రవేశించింది.

కాని ఇంకా పోలేదు బాల్యం అతన్లోంచి.

అతణ్ణి అతనితోపాటు బస్కోసం 'వెయిట్' చేస్తాన్న ఇంకో పదిహేను మందినీ మాడ్చి చంపుతోంది చెన్నపట్నపు ఎండ.

కావలసింది తప్పించి మిగతా బస్సులన్నీ వస్తున్నట్టున్నాయి. వచ్చినవన్నీ వెళ్ళిపోతున్నాయి.

ఎండ కాల్చి చంపుతూనే వుంది.

మూర్తికి చిరాగ్గా ఉంటూనే ఉంది.

బస్సులకోసం కాసుక్కూర్చోడం, బస్సుల్లో నలిగి పోతూ నిల్చోడం, బ్రాముల కెగబ్రాకడం, రిక్వాల్తో తూలిపోతూ పోవడం, ఎలక్ట్రిక్ బ్రెయిన్లో నలిగి చావడం, అందరికాళ్ళూ పట్టుకొందికి తిరగడం తిరగడం.

ఇలా జరిగిపోతోంది కాలం.

“ఉద్యోగం లేదు, సద్యోగంలేదు. ఈ ఊళ్ళో యేదీ దొరికేట్టులేదు. ఆఖరికి మంచినీటి చుక్కలయినా దొరకడం లేదు” అనుకున్నాడు రాని బస్సుకోసం నిరీక్షిస్తాన్న మూర్తి.

దువ్వుకున్న జాట్టు దువ్వుకోన్నట్టుగా వుంది. చొక్కా నలిగింది, మాసింది. పైజమా ఒక్కచోటే చిరిగింది.

లోకం అంతా ఆ చిరుగువైపే చూస్తున్నట్లు బాధపడుతున్నాడు మూర్తి.

వంటిమీద సరయిన బట్టలేదు. చేతిలో పుష్కలంగా డబ్బులేదు. నోట్లో తప్పుల్లేని ఇంగ్లీషుముక్క లేదు. ఎవడు చూస్తా డి ఊళ్లో నన్ను!

ఉద్యోగం కోసం రామయ్యగార్ని చూద్దామని వస్తే ఆయన సుఖమైన వసతికోసం యెగ్గూరు పోయారుట.

రేపు అక్కడికి పోవాలి. ఇప్పుడు ఆప్లికేషన్ రుసుం చెల్లించడానికి గవర్నమెంటువారి ఖజానాకి పోవాలి.

పోదల్చుకున్న చోటుకి పోయే బస్సులు రావడంలేదు. వస్తే ఆగడం లేదు.

‘నే వస్తే ఈరోజున ట్రామెక్కను’.

చిరాగ్గా నిల్చున్న మూర్తి విసుగ్గా అందరివై పూ చూసేడు. బస్సుకోసం చాలామంది నిల్చున్నారు. అరవ ఫక్కిలో, ఆరుగురు జరీ అంచు ధోవతులు కట్టుకొన్నారు. యూరపియన్ ఫక్కిలో, ఇద్దరు ఉలెన్ సూట్లువేసుకొని లేని దర్జా తెచ్చుకోబోతున్నారు. ఒకే గొడుగు నీడని నిల్చున్న ఇద్దరాడవాళ్ళు యెందుకోగాని తెగ నవ్వుతున్నారు. కాలేజీ స్టూడెంట్లా కనిపించే ఆడమనిషి పాడవుగా ఉన్నాననే గర్వంతో పాడవుగా నిల్చింది. మూర్తి దృష్టి ఆమెమీద పడి ఆమెమీదే వుండిపోయింది. ఆమె ముఖంతీరూ, చీర సాగసూ గుర్తించాక దృష్టి పడింది ఆమె చేతిలోవున్న పుస్తకాలమీద.

ఆడవాళ్ళు చదివేస్తున్నారు బియ్యేలూ ఎమ్మేలూ!

ఆవిడ బస్సెక్కి కాలేజీకి వెళ్తుంది. నేను బస్సెక్కి ఖజానాకి పోవాలి.

ఏదో బస్సు వస్తోంది! ఆమెమీంచి కళ్ళు తీసేశాడు మూర్తి. బస్ ఇంకా దూరంలోనే వుంది.

“మిస్టర్ మిస్టర్” అని ఎవరో యెవరో పిల్చేరు. అటు తిరిగేడు మూర్తి.

రంగుల గొడుగుకింద నిల్చున్న కాలేజీ స్టూడెంట్లా కనిపించే పడుచు దగ్గరగా రమ్మంది మూర్తిని. మూర్తి ఆశ్చర్యపోలేదు.

నిర్ఘాంతపోయేడు. కొంచెం తేరుకొని దగ్గరగా వెళ్ళాడు.

మాసిన చొక్కా ఇంకా మాసింది. చిరిగిన పైజమా ఇంకా చిరిగింది. కొట్టుకొనే గుండెలు ఇంకా కొట్టుకొంటున్నాయి. ఆవిడ తొందర పాటుతో మాట్లాడుతోంది.

“క్షమించి మరోవిధంగా అనుకోకండి. కాని అదిగో బస్ వచ్చేస్తోంది. ఈ ఉత్తరం అర్జంటుగా పోస్ట్ చెయ్యాలి. ఇంతవరకూ మర్చిపోయేను. టైమయిపోతోంది. పోస్టు బాక్స్-అదిగో అక్కడే వుంది. దయచేసి అందులో పడేద్దురూ” అందామె మూర్తితో, ఆత్రుతతో, ఇంగ్లీషులో.

ఉత్తరంయేదో పోస్టు చెయ్యమంటోందని గ్రహించాడు మూర్తి.

పుస్తకం మధ్యనుంచి కవరుతీసి మూర్తిచేతి కిచ్చిందామె, ‘పోస్టుచెయ్యక ఏం చేస్తావ్’ అనే ధీమాతో.

నా బస్సుకూడా నీ వెనకే వస్తోంది. అందులో పోయి నేను ఉద్యోగం కోసం ఖజానాలో డబ్బు కట్టాలి. ఆ బస్సుమించిపోతే ఇంకోటి వచ్చేట్టులేదు. రాకపోతే యెండలో నిల్చొని చావాలి. ఈ ఉత్తరం ఇంత అర్జంటా? తరవాత ఎందుకు పడేసుకోకూడదు? మెయిల్ కి సాయంకాలం వరకూ వేళ వుందికదా అనే మాటలు అందామనే తోచలేదు మూర్తికి.

చుట్టూ నిల్చొన్న మగాళ్ళంతా “ఏదదృష్టం, ఏదదృష్టం” అన్నట్టుగా చూస్తున్నారు.

ఆమెవై పూ వాళ్ళవై పూ చూసి తపాల పెట్టెవై పు నడిచేడు మూర్తి. నడుస్తూ నడుస్తూ కవరుమీద అడ్రస్ చూసేడు.

కలకత్తా ఏదో నంబర్ ఏదో వీధిలో ఉండే “అనిల్ కుమార్” అనే వాడికి “మోహిని, మద్రాస్” నుంచి వెళ్తోందా ఉత్తరం.

అడ్రస్ చదవడం తప్పేమో, ఆవిడ చూసిందేమో అనే అనుమానంతో వెనక్కి తిరిగి చూసేడు. వేగిరం వెళ్ళమని సంజ్ఞచేసిం దావిడ.

ఏకంగా పరుగే తీసేడు మూర్తి.

తపాలా తీయడానికి బంట్లోతు వచ్చేడు. వగర్చు కొంటూ వెళ్ళి ఉత్తరం అందజేసే డెలాగయితేనేం మూర్తి అతడికి. ఉత్తరం యిచ్చాక వెనక్కి తిరిగేడు.

కదుల్తాన్న బస్సు గుమ్మంలో నిల్చొని ముణిచిన రంగుల గొడుగు చంకనపెట్టి రుమాలు ఊపిందావిడ మూర్తిని చూస్తా. ఏంచెయ్యాలో తోచని రెండు చేతులూ ఊపేశాడు.

బస్సు దూరంగా పోయింది. ఆమె గుమ్మంలోంచి బస్సులోకి పోయింది.

ఈవిడే కాబోలు మోహిని!

ఎక్కడ వుంటోంది? ఏమిటి చదువుతోంది?

అనిల్ కుమారుడెవడు? ఈవిడకి వాడికి ఉన్న సంబంధం ఏమిటి?

“ఎందుకోగాని ఈవిణ్ణిచూస్తే నాకు ఎంతో ఇష్టంగా వుంది” అనుకున్నాడు మూర్తి.

‘అనిల్ కుమార్’ని తల్చుకొంటే ఇష్టంగా లేదు.

“అనిల్ కుమారేమిటి అనిల్ కుమారు? షోకు పేరు. ఎందుకూ పనికిరాని షోకిల్లా రాయుళ్లు పెట్టుకొనే పాడుపేరు.” అనిల్ కుమార్ కి ఆవిడ ఉత్తరం రాసినందుకు విచారించినా తనచేత ఆ ఉత్తరాన్ని పోస్టు చేయించినందుకు గొప్పపడిపోయేడు మూర్తి.

తన బస్సు పోయినందుకు మూర్తి విచారించనేలేదు, ఏదో ఘనకార్యం చేసినట్టుగా, ఎంతో సంతోషంతో, సంతృప్తితో మరో బస్సులో బై రాయించేడు మరో అరగంటకి.

తరువాత డబ్బు కట్టడానికి ఖజానాలో ఉన్నంతసేపూ, తిరిగి యింటికి పాతమాంబళం వెళ్తున్నంతసేపూ, మధ్యాహ్నం ఇంట్లో ఉన్నంతసేపూ, సాయంకాలం పానగల్ పార్కులో కూర్చున్నంతసేపూ మోహిని గురించే, ఆమెగురించే ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు.

అంతా ఏదో కొత్తగా కనిపిస్తోంది.

ఉద్యోగం దొరకని, మంచినీళ్ళయినా దొరకని చెన్నపట్నం పాడుపట్నంలా కనిపించడంలేదు.

కంపుకొట్టే పాతమాంబళం సందూ మూడుగదుల మేనమామ ఇల్లా, ఎప్పుడూ మాసినగెడ్డంతో వుండే మేనమామ, చస్తేనేగాని పోని స్పోటకంమచ్చల మేనత్త, ఎప్పుడూ తనతో ఆమె, ఆమెతో తను మాట్లాడానికి సందేహించే పదహారేళ్ళ మరదలు వరహాలూ, అన్నీ, అంతా ఎంతో అందంగా ఆనందంగా మూర్తికి కనిపించేయి, కనిపించేరు. రాత్రి మేనమామ ఎందుచేతనోగాని ఎక్కడికో వెళ్ళేడు అప్పుడప్పుడే. చింతమొద్దులా పడుక్కొంది మేనత్త అప్పుడే.

“నేను నిద్రపోతాను. నాన్నగారికి తలుపు తియ్యాలి యెవరో ఒకరు” అంది పక్కగదిలో వున్న వరహాలు మూర్తికి వినిపించేలా.

ఇది నన్ను ముద్దుగా “బావా” అని యెందుకు పిలవకూడదు? అనుకున్నాడు మూర్తి.

మూర్తికి ఆవేశంగా వుంది. ఉత్సాహంగా వుంది. గర్వంగావుంది.

“వరహాలూ! ఇలా రా” అన్నాడు మెల్లిగా, అత్తని లేపకుండా, వరహాలుకి వినిపించేలా.

మెల్లిగా ఉచ్చరించినప్పటికీ మాటల్లో అధారిటీ కనిపిస్తోంది, వినిపిస్తోంది.

“ఇలారా వరహాలూ!”

ఇంతకాలం పలకరించడానికి భయపడ్డవాణ్ణి ఇవాళ దీన్ని ఎలా పిలుస్తున్నాను?! మారుమాటాడకుండా యెలా వచ్చిందీ వరహాలు పిలవగానే?!

“ఎందుకు బావా?”

“ఇందుకు”

చుట్టూ చేతులువేస్తే యెందుచేత ఊరుకుందీ వరహాలు?!

కొత్తగా ఆడదాన్ని అదుముకొన్న మైకంలో కళ్ళుమూసి “మోహి నీ! మోహి నీ!” అన్నాడు అస్పష్టంగా.

వరహాలు క్షూడా అంతా కొత్తే అయినప్పటికీ “మోహి నెవరు?” అని అడిగింది ఆడదాని అప్రమత్తతతో.

“నువ్వే మోహిల్లా వున్నావ్” అన్నాడు మూర్తి, ఒక్కసారిగా తెలివి తెచ్చుకొని, అలాటి సమయాల్లో మొగవాడికి వుండే అబద్ధపు నైజంతో.

ఇంతలో మామయ్య తలుపుతట్టడం జరిగింది.

రాత్రి పడుక్కొనేముందు మూర్తి కళ్ళముందు మెరిసింది, మద్రాస్ ఎండలో రంగుల గొడుగు నీడని నిల్చున్న మోహిని. రాత్రంతా కలల్లేని నిద్రపోయేడు.

మర్నాడు అన్నాడు మామయ్య.

“మరయితే డబ్బెలానూ కట్టి అప్లికేషను పడేశావు కదా! ఎగ్జూరు పోయి ఆ రామయ్యగారిక్కూడా ఓసారి కనిపించు, దర్శనంచేసి బతిమాల్తే యేదైనా సాయంచేస్తాడాయన.”

ఎగ్జూరు వెళ్ళి రామయ్యని చూడాలని లేనేలేదు మూర్తికి. మైలాపూర్ పోయి మోహిని కనిపిస్తుందేమో చూడాలని వుంది.

“సరే” అన్నాడు.

రెండేళ్లు కష్టపడి చదివిస్కూల్ ఫైనల్ సాధించి ఇంటర్మీడియట్ చదువుదామని వుబలాటపడుతూవుంటే, “మీ మాద్ర దగ్గరకి పోతే అతనేవయినా ఉద్యోగం ఇప్పిస్తాడు. వెళ్ళు వెళ్ళు, మెద్రాస్ వెళ్ళు” అన్నాడు నాన్న.

దాన్తో పై చదువుకి వెళదామనే సరదా అలానే వుండిపోయింది. మద్రాస్ చూద్దామనే సరదాతో మద్రాసు వస్తే వచ్చి రావడంలో ఆ సరదా తీరిపోయింది.

పాతమాంబళంలో పగలే చీకటిగా ఉండే గదిలో కూర్చొని “చీ, పాడు వూరు, పాడు వెధవూరు. పనికి మాలిన వూరు” అని మద్రాసుని నిందించుకున్నాడు మూర్తి.

ఇంతవూళ్ళోనూ యాభై రూపాయి లిచ్చే ఉద్యోగంకూడా దొరకదు. దొరికినా ఆ జీతం బతకడానికి చాలదు. అదయినా లక్షాయాభై మంది కాళ్ళుపట్టుకొంటేనేగాని దొరకదు. కాళ్ళుబట్టుకోడానికి రోజుకి అధమం పదిమైళ్ళయినా తిరిగి తిరిగి చావాలి.

ఎగ్జూరు వెళతానని చెప్పి మైలాపూర్ కి బయల్దేరిన మూర్తి “చీ పాడువూరు” అనుకోలేదు.

ఉద్యోగంలేదు సరే. కాని, వూరంత పాడుగాలేదు.

మాంబళం బస్ టెర్మినస్ దగ్గర కాఫీహోటెల్లోకి చకచకా పోతున్నాయి రెండు సిల్కుచీరెలు.

“పాడుగులావిడ మోహిని కాదు కద” అని పరిశీలించి చూశేడు.

ఆవిడ మోహిల్లా లేదు. ఆవిడ మోహిని కాదు.

మోహిని మాంబళంలో వుండదు. కాని, మైలాపూర్లో మాత్రం వుంటుందని

నిర్ధారణ ఏముంది?

ఇంతపల్నంలో ఆవిడ మళ్ళీ కనిపించడం అసంభవమేమో? మోహిన్ని సులభంగా వెతకడానికి వీలేకుండా మద్రాస్ నగరం తగుమాత్రం పెద్దదిగా అయినా ఉండడం మూర్తికి ఇష్టంలేకపోయింది.

“చీ! పాడువూరు” అని మళ్ళీ విసుక్కున్నాడు లజ్ కార్నర్ లో దిగుతూ.

“హల్లో, మిస్టర్!” అంది ఎదురుగా పాడుగ్గా నిల్చున్న ఆడమనిషి.

మూర్తికి నవనాళ్ళూ లాగేసినట్టయింది.

ఒకేసారి మల్లెలూ మందారాలూ పూసిన తీగలా నిల్చింది మోహిని, తెల్లటిచీరతో, ఎర్రటిజాకెట్టుతో.

ముఖం కోలగావుంది. నడుం సన్నగా వుంది. కన్ను పెద్దగావుంది. కళ్ళకి కాటికుంది. సిగలో పువ్వులున్నాయి. పెదవులమీద నవ్వులున్నాయి. మనిషి ముచ్చటగా వుంది.

“హలో! మళ్ళీ కనిపిస్తావనుకోలేదు. ఏమీ అనుకొకు. నిన్న శ్రమ ఇచ్చినందుకు నీకు. థాంక్స్ మాత్రం తీసుకో, నావి” అంది ఇంగ్లీషులోనే, జోరుగానే.

‘థాంక్స్’ అనే మాట అర్థమయింది మూర్తికి.

“తెలుగుమనిషిలా లేదు” అనుకొంటోన్న మూర్తికి వీధిలో అంతా తమవైపే, చూస్తున్నట్టుగా తోచింది.

ఏ కాలేజీలో చదువుతున్నావని అడిగింది.

ఎక్కడ చదవనందుకు ఆ సమయంలో ఇదివరక్కంటే ఎక్కువ బాధపడ్డాడు. ఇంగ్లీషులో జవాబు వెంటనే యిచ్చే భాషాజ్ఞానం లేనందుకు కించపడి బాధపడ్డాడు.

మెల్లిగా ఒక్కొక్కమాటా వచ్చింది ఇంగ్లీషులో.

“నేను స్కూల్ ఫైనల్ పరీక్ష పాస్ చేసి ఉన్నాను. నేను యిప్పుడు కాలేజీలో చదువుచుండుట.”

“అయితే ఈ వూళ్ళో ఏం చేస్తున్నట్టు?”

ఈవిడకి ఇంగ్లీషు తప్పమరి యే భాషా రాదా?

ఎమ్మే చదువుతే నేనుకూడా పరపర లాడించేద్దును ఇంగ్లీషు ఈవిళ్ళాగే.

“నేను యీ వూరు ఉద్యోగం నిమిత్తం వచ్చియున్నాను.”

ముక్కముక్కకీ తణుముకోవాలి. దిక్కుమాలిన బాధ.

ఈ కుర్రవాడితో ఇంకేమిటి మాట్లాడడం అనుకొంటూన్నట్టుగా ముఖం పెట్టింది మోహిని. పెదవులమీద నవ్వుమాత్రం పోలేదు.

ఇద్దరూ మొహమాటపడుతూ అరనిమిషం నిల్చున్నాక ఆ అరనిమిషంలో అనవలసిన మాటలు తర్జుమా చేసికొని “అయిన యెడల నేను పోయెదను. మరియు వచ్చెదను” అన్నాడు మూర్తి పోవడానికి యెంతమాత్రం యిష్టం లేక పోయినా.

ఆవిడ కళ్ళల్లోకి చూడలేకపోయేడు. మెడవైపు చూసేడు. ఎడంచేతిలో పుస్తకంమీదకి కళ్ళు జార్చేడు.

మోహిని V ఆనర్స్ క్లాస్, ఫలానా కాలేజీ అనే పదాలు నల్లటి అక్షరాలతో నోట్ బుక్ అట్టమీద రాసి ఉన్నాయి. ఏ కాలేజీలో చదువుతోందో తెలుసుకోవడంతో మూర్తిలో సంతోషం చరచరా లేచింది.

“అయితే, చీరియో” అందామె.

ఏమనడానికి పాలుపోక యేదో యిదిగా నవ్వేసిన మూర్తిని “అడగడం మర్చిపోయేను. నీ పేరేమిటి” అని అడిగిందామె.

తన పేరేమిటో తెలుసుకోవాలని కుతూహలం ఆవిడకి కలిగినందుకు మూర్తిలో ఈసారి సంతోషం జరజరలాడింది.

“నా పేరు ‘మూర్తి’ అయివున్నది.”

అని సుస్పష్టంగా ఇంగ్లీషులో చెప్పేడు గొప్పగా.

“చీరియో” అన్నదామె.

మూర్తి కూడా అదే అన్నాడు.

ఇంతలో వచ్చి నిల్చొన్న బస్సులోనికి యెక్కింది మోహిని, సునాయాసంగా పదిమందిని వెనక్కి నెట్టి.

పదిమందిమీదా చెప్పలేనంత కోపం వచ్చింది మూర్తికి. ఎగ్జూర్ వెళ్ళడానికి బస్సు యెక్కుతూ తనో పన్నెండు మందిని తోసిపారేశాడు మోచేతుల్తో.

ఆ రోజున మూర్తికి కోపం కలిగించినవారి సంఖ్య అంతటితో ఇరవై రెండయింది.

పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగస్తుల్ని ఆశ్రయించడం అన్ని విధాలా మంచిదనేది మామయ్య చెప్పే సూత్రం.

ఆ సూత్రాన్ని ఆచరణలో పెట్టమని మేనల్లుడికి సదా ఉపదేశిస్తూ ఉంటాడు.

ఆ ప్రకారంగా ఎగ్జూరు వెళ్ళి రామయ్యగారి కాళ్ళు పట్టుకోమని బోధించి పంపించేడు మామయ్య.

రామయ్యగారి పిలక పట్టుకొందికి సంధేహించనివాళ్ళా వెళ్ళి మాట్లాడేడు మూర్తి ఆ రోజున మోహినిని విడిచి వెళ్ళేక.

అది వరకు నలుగురై దుగురు ఉన్నతోద్యోగుల్ని చూడ్డానికి వెళ్ళినప్పుడు వార్ని

చూడ్డమే జరిగింది కాని వారితో మాట్లాడడం జరిగింది కాదు. ఎందుచేత?

నోటంబ మాట రాకపోవడం చేత!

మరయితే ఇప్పుడింత చురుగ్గా, సమాన ఫాయిదాలో ఇతన్తో ఎలా మాట్లాడుతున్నాను?

కారణం వుంది. నాకా కారణం యెంతో బాగా తెలుసు. ఏమిటది?

“కుర్రాడు చాలా చురుగ్గా వున్నాడే” అనుకున్నాడు రామయ్య. తప్పో, ఒప్పో ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతేచాలు. తరించి పోయామనుకునేజాతి రామయ్యది.

తప్పులున్నాసరే ఇంగ్లీషులోనే మాట్లాడాలని అనుకొని వచ్చి అలాగే ఇంబర్ వ్యూసాగిస్తున్నవాడు మూర్తి.

రామయ్య ఆఖరికి అన్నాడు.

“అబ్బాయ్. అప్లికేషన్ పంపించేశావు కద! ఏమయినా వీలుంటే చూస్తాన్నే. నాలోజాలు పోయాక మళ్ళీ ఓసారి కనిపించు” అని.

“థాంక్యూ వెరీమచ్” అన్నాడు మూర్తి.

“బై దిబై. మీ ‘అస్కు’లెలా ఉన్నాడు?”

“హి యీజ్...ఓకే.”

ఓకే అంటే అర్థం?

తరువాత రామయ్య కుర్చీలోంచి లేచాడు. మూర్తి కూడా లేచాడు.

రామయ్య ఇంట్లోకిపోయాడు. మూర్తి బైటికి వచ్చేడు.

బైటికి వస్తూ “థాంక్యూ మోహినీ” అనుకున్నాడు ఎందుకో. సాయంకాలం ఇంటికి వస్తూనే మామయ్య అడిగేడు.

“రామయ్యగా రేమన్నారా?”

“తన చేతిలో ఉన్న సాయం అంతా చేసి తీరుతానన్నాడు.”

“నిజంగా?”

“నిజంగా?”

“రామయ్యగారలా అన్నారా?”

“ఆహా! అన్నాడు, నీ గురించికూడా భోగట్టాచేసేడు.”

“నిజంగా, నిజంగా?”

“ఎంతో నిజంగా నిజంగా.”

“ఈ మామయ్యని చూసి ఇన్నాళ్ళూ ఎందుకు గడ గడ లాడేను?” అనుకున్నాడు మూర్తి.

మామయ్య తనలో తను నవ్వేసుకొంటూ, కోటు విప్పుకొంటూ అవతల గదిలోకి పోయేడు.

తరువాత, బాత్ రూమ్ లోకి ముఖం కడుక్కొంది వెళ్తోన్న వరహాల్ని పైట పట్టుకు లాగేడు మూర్తి.

“అమ్మా నాన్న చూస్తే చంపేస్తారు. నీకో దండం బాబూ” అంది వరహాలు.

“మీ అమ్మా నాన్నా చూస్తే నాకేం భయం?”

“పోనీ, నీక్కాకపోతే, నాకు. ఒదిలెయ్ బావా” అని జాలిగా అడిగింది వరహాలు.

ఆ మాత్రం మగతనం ఆ పిల్లమీద ఆ పూటకి ప్రదర్శించి ఆపాటికి వదిలిపెట్టేడు మూర్తి.

కాణీ ఖర్చుపెట్టకుండా పెద్ద పెద్ద భవంతులు గాల్లో కట్టేస్తూ మర్నాటి పొద్దుటా వెళ్లేడు మైలాపూర్. సాయంకాలం వెళ్లాడు మైలాపూర్. ఆరీతిగా మూడురోజులు వెళ్లేడు మైలాపూర్.

మోహిని కనిపించింది కాదు. నాలుగోరోజు ‘ఫలానా’ కాలేజీ దగ్గర పొద్దుటా సాయంకాలం కాసినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. కళ్ళుమాత్రం కాయలు కాచేయి.

కళ్ళు కాయలు కాసినా, కొంచెం చీకటి పడినా, మెరీనా వెంబడి శాన్డోమ్ వైపు నడుస్తూ, మోహినికోసం చూసుకుంటూ నడుస్తూ “ఆవిడ కనిపిస్తే కపాలేశ్వరుడికి కొబ్బరికాయ కొడతాను” అని మొక్కుకున్నాడు.

ఉద్యోగం కోసం కూడా దేముడికి కొబ్బరికాయ కొడదామనుకోలేదు అనుకొంటూ శాన్డోమ్ దగ్గర ఏదో సందులోకి మళ్ళేడు, నాలుగడుగులు నడిచేడు.

ఆవిడ అక్కడే కనిపించింది, ఎదురుగా వస్తూ.

మోహినే మోహినే!

ఈ మోహిని నా మోమును చూస్తుందా చూడదా? చూడకపోతే ఎలా? నా అంతట నేను పలకరించలేను కదా ఎలా? హలో అనడమా? ఏమండీ అనడమా? మోహినిగారూ అనడమా? ఏం చేయడ మేం చేయడం?—

అని తీవ్రాతి తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూ, బితుకు బితుకూ చూస్తోన్న మూర్తి మోహినిని కంటపడ్డాడు.

మూర్తిని చూడగానే ఆమె ఓ పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచింది. ఆమె ఓ పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచేక, కళ్ళల్లో సంతోషం ప్రకటించడం, తొందరగా ముందుకొచ్చి అతని రెండ

చేతులూ పట్టుకోవడం, అతను ఆనందంలో వణికిపోడం అన్నీ అటు తరువాత ఒక్క క్షణంలో జరిగేయి.

“Thank God! సరిగ్గా సమయానికి కనిపించేవు” అని ఊపిరి విడిచింది మోహిని. ఊపిరి వీల్చడంకూడా మర్చిపోయాడా అన్నట్టుగా ఉండి పోయాడు మూర్తి. ఈలోపున, పొట్టిగా ఒకడూ, పొడవుగా ఒకడూ, సూట్లు తొడుక్కున్న వాళ్ళిద్దరు, వాళ్ళని దాటి ముందుకుపోయారు. ఇరుగ్గాలేని సందులో కార్పొరేషన్ దీపాల కాంతిలో కొద్దిపాటి జనం నడుస్తున్నారు. పక్క ఇంట్లోంచి ఎవరో చూస్తున్నారు.

మోహిని దిగ్గరగా నిల్చింది. చేతులు వదలేదు.

“నాకు మళ్ళీ ఓ ఉపకారం చేసితీరాలి.”

“చేసి తీరుతాను” అని మనసులో ఆ వెంటనే నిశ్చయం చేసుకొన్న మూర్తి “యస్, యస్” అన్నాడు.

“వెనక్కి చూడు,” అంది మోహిని.

వెనక్కి చూశాడు మూర్తి.

వెనక్కి చూస్తే ఏముంది? ఏమీలేదే!

“ఏమి? ఏమి?” అన్నాడు.

“కార్పొరేషన్ వాళ్ళిద్దరూ నిల్చున్నారు చూడు.”

“యస్, యస్.”

పొట్టిగా ఒకడు, పొడవుగా ఇంకొకడు నిల్చిపోని చూస్తున్నారు తమవైపు.

“నీకు ధైర్యంవుందా?” అడిగింది మోహిని.

“యస్, యస్.”

“అది బాగుంది. అయితే వెంటనే వెళ్ళి వాళ్ళిద్దర్నీ చితకతన్ను.”

“యస్ యస్” అనేశాడు, దేనికి ‘యస్’ అంటున్నాడో అర్థం చేసుకోకుండానే, జీవితంలో అంతవరకూ తమ్ముణ్ణి తప్పించి మరెవర్నీ తన్నకుండానే.

సరే అనేశాక తెలిసి వచ్చింది వాళ్ళని కొట్టమంటోందని. అప్పుడయినా, ఆమె ప్రవర్తన కొంచెం విపరీతంగా వున్నట్టు తోచలేదు.

ఉత్తరం పోస్ట్ చేయడం, పెద్దమనుష్యల్ని పట్టుకు తన్నడం అనే రెండు పనులకి తేడా కనిపించలేదు మూర్తికి.

అదెంతో ఇదీ అంతే. అది సాధ్యమైతే, ఇదీ సాధ్యమే!

“అయితే, వెళ్ళు వేగిరం.”

“ఏల? తన్నుల?” అని మాత్రం అడిగేడు.

“ఇందాకటినుంచీ ‘ఫాలో’ అవుతున్నారు. డర్టీ రాస్కెల్స్. వాళ్ళకి బుద్ధి చెప్తేనేగాని లాభంలేదు. వేగిరం, వేగిరం వెళ్ళి తన్ను.”

వాళ్ళామెని అనుమానిస్తున్నారనీ, వాళ్ళని చితగ్గొట్టవలసి ఉంటుందనీ గ్రహించాడు మూర్తి.

మూర్తి కదిలేడు. వాళ్ళవైపు నడిచేడు. పళ్ళు పటపట కొరుకుతూనే వున్నాడు.

అంతవరకూ బాగా జ్ఞాపకం వుంది.

తరువాత ఏం జరిగింది?

వీరాభిమన్యుడు కదిలేడు. శత్రువుల్ని సమీపించేడు. నరాధముల దగ్గర సెంటు వాసన వేస్తోంది. పగతురు పొగవదుల్తున్నారు. తరువాత ఇంగ్లీషులో కీసు పాసులు. తెలుగులో ఒకటోరకం తిట్లు, బండబూతులు.

తరువాత?

తరువాత ఏమున్నది? గబ్బి గబ్బి, కొట్టో, తన్నో, నరుకో, అడీ అడీ! అడిచుడు కొట్టు! కొట్టు!

ఒకడూ, ఇద్దరూ! ముగ్గురి తన్నులాల!

తరువాత!

పొంగిన ఛాతీతో నిల్చొన్న మూర్తిపక్కన నిల్చొన్న మోహిని, ఎదురుగా నిల్చొన్న పోలీసు జవాన్ తో గడగడగడ ఇంగ్లీషులో చెప్తోంది. పోలీసువాడు ఏర్చి కూర్చిన పదాలతో, అరవ బూతుల్తో వాళ్ళతో చెప్పున్నాడు. వాళ్ళని తిడుతున్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ వాజమ్మల్లా నిల్చున్నారు, విరగని ఎమికల్తో; చిరిగిన చొక్కాల్తో, తగిలిన దెబ్బల్తో.

తరువాత?

ప్రేక్షకులు వెంట వెళ్లగా వాళ్ళిద్దరూ పోయేరు. ప్రేక్షకుల్ని తప్పించుకొందికి మోహిని తనని రిక్షాలోకి తోసింది.

తనూ ఎక్కింది.

తరువాత?

నేనూ మోహిని రిక్షాలో కూర్చున్నాం అనే విషయం గమనించగలిగేడు మూర్తి.

పాట్టి వెధవా, పాడుగు వెధవా, పోయేరు. ఇవాల రాత్రి చస్తారు. చావనీ.

ఇంగ్లీషులో ఏవేవో ముద్దు పేర్లలో పిలుస్తోంది మోహిని. పిలుస్తూ, మాట్లాడుతూ మధ్యలో ఆగింది.

ఆగి రెండు ముద్దులు పెట్టుకొంది మూర్తిని, ఈ బుగ్గ మీద ఒకటి, ఆ బుగ్గమీద ఒకటి.

తరువాత మళ్ళీ మాటలు.

ఆమె అలా ముద్దు పెట్టుకున్నందుకు మూర్తి ఆశ్చర్యపోలేదు. జరగవలసిందేదో జరిగినట్టుగా భావించేడు.

ఇప్పుడు వుండవలసింది అనిల్ కుమార్ గాడు! ఉంటే ఏం చేసేవాడు? దెబ్బలాటా వుండకపోను. ఏమీ ఉండకపోను. ముందు తనే దొడుతీసి తోక ముడిచేసేవాడు.

“రా. మోహినీ! వాళ్ళతో మనకేల? మన మానాన్న మనం పోదాం” అనే బాపతు అయివుంటుంది అనిల్ కుమార్ ది.

అంతే అంతే.

ఇంతలో రిక్ష్లా ఆగింది, ఏదో డిస్పెన్సరీ ముందు.

దిగుతూంటే వళ్ళు నొప్పిగా ఉంది.

డిస్పెన్సరీలో టీంచర్ అయ్యుడిన్ రాస్తూంటే బాగా తెలివొచ్చింది.

కంపాండర్ కి మోహిని డబ్బు ఇస్తూంటే,

“ఒద్దొద్దు. నే నిస్తాను” అనగలిగేడు మూర్తి.

“వద్దూ వద్దూ నాన్ ఇస్తాను” అంది మోహిని. ఒక్క మాట మినహాయించి తెలుగులో పట్టిపట్టి మాట్లాడుతూ, నవ్వుతూ. తరువాత డిస్పెన్సరీలోంచి బై టీకి వస్తూ

“మీరు ఆంధ్రాస్ కారా?” అని ప్రశ్నించాడు మూర్తి.

“నో” అంది మోహిని.

ఆవిడ తెలుగు మనిషి కానందుకు కొంచెం విచారించేడు.

ఇంగ్లీషుమాట కొంచెం జోరుగానే వస్తోంది.

“మీరేమిటి చదువుతున్నారు?”

“నేనా? హిస్టరీ ఆనర్స్, ఫైనలియర్.”

‘V. ఆనర్స్ అంటే ఆఖరేడాదన్నమాట’ అనుకున్నాడు మూర్తి.

ఆనర్స్ చదవని జీవితమేల? అని వ్యధచెందేడు.

అంతటితో మూర్తికి మోహిన్ని తప్పించి మిగతా చదువుకున్న వారందిరిమీదా, డబ్బున్న వాళ్ళందరిమీదా, లోకంలో చాలా భాగమీదా యెంతో కోపం వచ్చింది.

ఆ సమయంలో పొట్టిగా పొడవుగా వున్న వారిద్దరెవరైనా కనిపించినట్లయితే కొంచెం ప్రమాదం సంభవించేది.

“నిన్నెలా ‘థాంక్’ చెయ్యాలో తెలియకుండా ఉంది” అంది మోహిని నిల్చుండిపోతూ.

మూర్తికూడా ఆగేడు.

పక్కనే పెద్ద గేటు. గేటుమీద పువ్వుల పందిరి. లోనికి పోతాన్న రోడ్లు. రోడ్డుకి రెండు పక్కలా చెట్లు. వెనక యెక్కడో వెలుగుతోన్న దీపాలతో భవన్తి ఉన్న సూచన.

“ఇదే మా హోస్టలు.”

“యస్, యస్.”

“మళ్ళీ రేపోసారి రావూ?”

“యస్, యస్”

మోహిని, వెనక్కి ముందుకీ, చుట్టూ చూస్తోంది, అదోలా ముఖం పెట్టి. పాట్టి పాడుగూ మళ్ళీ వస్తున్నారా? అనుకున్నాడు మూర్తి. లేదు వాళ్ళు రావడం లేదు.

అయితే, ఎందుచేత అలా చూస్తోంది మోహిని?

జవాబు వెంటనే వచ్చింది.

ఒక్కసారి, అకస్మాత్తుగా, అతని మెడచుట్టూ చేతులు వేసి పెదవులమీద తన పెదవులాన్ని, అంత వేగిరంగానూ వదిలి వెనక్కిపోయింది మోహిని.

కొంచెం దూరం వెళ్ళేక “రేపు సాయంకాలం తప్పక రావాలి” అంది.

“యస్, యస్, యస్” అన్నాడు మూర్తి.

ఆ క్షణంలో కనిపెట్టగలిగేడు.

వరహాలెలా వణుకుతుందో మోహిని కూడా అలానే వణికింది. ఇలాటి విషయంలో ఇద్దరాడవాళ్ళమధ్య తేడా లేదు.

మూర్తి కొంచెం గర్వంగా అక్కణ్ణించి కదిలేడు.

ఇంటికి వెళ్ళేసరికి చాలా రాత్రయింది.

ఇంట్లో అంతా గాభరాపడ్డారు.

వాళ్ళలా గాభరా పడ్డందుకు చాలా సంతోషించాడు మూర్తి.

“ఏమిరా, దెబ్బలెలా తగిలాయిరా? బ్రాములోంచి కాని పడ్డావా? ఏమిటి సంగతి? మాట్లాడవేం?” అని మామయ్య ఆందోళనతో అడిగాడు.

ఎక్కువ బాధ నటిస్తూ “హిస్” అంటూ వాలుకుర్చీలో కూలబడ్డాడు మూర్తి.

“చెప్పరా? చెప్పవేం? బాగా నొప్పిగా ఉందా? ఆస్పత్రిక్కాని వెళ్ళాల్సిందా? వేగిరం చెప్పు” అన్నాడు మామయ్య.

అందుకు సమాధానంగా “మరేం ఫర్వాలేదు. మీ గాభరా చూస్తే నవ్వాస్తోంది” అన్నట్టు కొంచెం నవ్వి “వరహాలూ, మంచినీళ్ళు తే” అన్నాడు మూర్తి.

“తేవే, తేవే” అన్నాడు మామయ్య.

తెచ్చింది వరహాలు.

గళాసు చేతికి అందిస్తున్నప్పుడు తన కాలుతో ఆమె కాలు నొక్కేడు మూర్తి.

తరువాత ఓ కథ చెప్పేడు.

పెర్మినస్ దగ్గర బస్సులోంచి తను ఎలాదిగినదీ, అప్పణ్ణించీ ఎవరో వెంటాడుతున్నట్టు ఎలా అనుమానించినదీ, నిజంగా ఎవరో ముగ్గురు ఎలా వెంటాడినదీ, చీకటి సందులోకి రాగానే జేబులో పర్చుకోసం తనని వాళ్ళు ఎలా ఆపినదీ, ఆపగానే మొదటివాడి కడుపులో పిడికిలితో తను ఏ రీతిగా పొడిచినదీ, కొంత దెబ్బలాట అయ్యాక, రెండోవాడి ముక్కు మీద ఏ విధంగా గుద్దినదీ, తరువాత ముగ్గురూ ఎలా పారిపోయినదీ, ఇంతలో తనని ప్రజానీకం చుట్టిముట్టి తనని అభినందించి, కట్టుకట్టించి సగౌరవంగా ఎలా సాగనంపినదీ-

అంతా, కథంతా, జరిగినట్టుగా, చిన్నచిన్న డిటేల్స్ తోకూడా చెప్పేడు.

మామయ్య ఆశ్చర్యపడి సంతోషించేడు.

“నేనయి ఈ కట్టుకథ నమ్మను” అని అత్తయ్య నోటితో చెప్పలేదు.

వరహాలు గర్వంతో, ఆనందంతో పొంగినట్టు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

“ఆపినవెంటనే పోలీసువాళ్ళకోసం కేకలు వెయ్యలేక పోయావురా?” అన్నాడు మామయ్య అంతా విన్నాక.

‘అది నీలాటివాడు చేసేపని’ అన్నట్టుగా చూసేడు మూర్తి. తరువాత, బాగా రాత్రి అయ్యాక, మెలకువగా ఉండే ఏదో పలవరిస్తున్నట్టుగా “వరహాలూ, వరహాలూ” అని కేకలు వేసేడు మూర్తి.

“వరహాలుకోసం పలవరిస్తున్నాడే. దాన్ని వెళ్ళి వాడి దగ్గర కూర్చోమనాదూ” అంటున్నాడు పక్కగదిలో మామయ్య.

అత్తయ్య ఏదో గొణిగింది.

“ఫరవాలేదే. కావలిస్తే నువ్వు అక్కడేఉండు” అన్నాడు మామయ్య ఆమెతో.

అంతవరకూ గాఢనిద్రలో ఉన్నట్టు నటిస్తాన్న వరహాలు కళ్ళు నులుపుకొంటూ అవతలగదిలోనుండి వచ్చి మూర్తి మంచంపక్క కుర్చీలో కూర్చోంది. అత్తయ్య చాపవేసుకు పడుక్కొంది.

చీకట్లో వరహాలు చెయ్యిపట్టుకున్నాడు.

త్వష్ట అంతా ఆ రెండు చేతుల్లోనూ ఉంది.
 తెల్లారుతూందనగా నిద్రవచ్చింది. మధ్యాహ్నం తెలివొచ్చింది.
 వళ్ళంతా బరువుగా ఉన్నా మనసెంతో తేలిగ్గా ఉంది.
 “ఏరా ఎలా ఉంది” అని అడిగింది అత్తయ్య.
 “సినిమాకి వెళ్ళాలనుంది” అన్నాడు మూర్తి.
 ధుమధుమలాడుతూ అత్తయ్య గదిలోంచి వెళ్ళిపోయింది.
 కలకల్లాడుతూ వరహాలు గదిలోకి వచ్చింది.
 ఆకుపచ్చ చీరకట్టుకుంది. కోరమాపులుకళ్ళలో పెట్టుకుంది.
 “ఓహో! చాలా ఫస్టుగా ఉన్నావే! ఏదీ యిలావచ్చి ఓ ముద్దీయ్” అన్నాడు మూర్తి
 ఆమెని చూడగానే.
 అత్తయ్యకి వినిపించవా నా మాటలు! అనుకున్నాడు.
 “ఓ! మెల్లిగా మెల్లిగా! అమ్మ వినగలదు” అంది వరహాలు మెల్లిగా కోపంగా.
 నేనో ఆడదాన్ని రెక్కపట్టుకు లాక్కొచ్చేను. అందరూ తెలుసుకోవచ్చు-
 అవి చాటించాలనే మొగవాడి మనస్తత్వం వరహాలుకి అర్థం కాలేదు.
 “బావకి గుట్టు ఉంచాలని లేదు. ఛీ!” అనుకొంది.
 “అమ్మ విన్నా భయంలేదు. అమ్మమ్మవిన్నా భయం లేదు. పెళ్ళయాకకూడా
 ఇలాగే అంటావు కాబోలు” అన్నాడు మూర్తి.
 వరహాలు ఏడుపుముఖం పెట్టింది.
 “ఏడవకు ఏడవకు నా చిట్టి తల్లీ” అన్నాడు మూర్తి. వరహాలు వెళ్ళిపోబోయింది.
 “చూడు! ఇవాళ రామయ్య దగ్గరకి వెళ్ళాలి. పెట్లోంచి నా బట్టలూ అవీ తీసి
 సిద్ధంగా ఉంచు, నే ముఖం కడుక్కునే లోపున” అని ఆజ్ఞ విసిరేడు.
 “సిద్ధంగా ఉంచను” అంది వరహాలు వెళ్ళిపోతూ.
 “అంటే సిద్ధంగా వుంచి తీరుతుందన్నమాట.” అని లేచేడు మూర్తి.
 “ధాంక్యూ మోహినీ!” అనుకున్నాడు ఓసారి.
 సాయంకాలం రామయ్యతోకూడా తన కట్టుకథ చెప్పేడు.
 “I am no end Pleased with you” అన్నాడు రామయ్య. మూర్తి పెట్టిన
 అప్లికేషన్ మీద ఉద్యోగరయిస్తూ వస్తుందని కూడా ఆర్డర్స్ చేశారనీ, కమ్యూనికేషన్
 చెప్పేడు రామయ్య.

అక్కణ్ణించి వస్తూ “నాక్కాకపోతే యింకెవడికిస్తాడు వుద్యోగం! థ్యాంక్యూ మోహినీ!” అనుకున్నాడు మూర్తి.

ఎగ్మూర్నుంచి యింటికి వచ్చేసరికి సాయంకాలం ఆరయింది. మోహినీ దగ్గరికి వెళ్ళడానికి యింకో క్రొత్త డ్రెస్ వేసుకుతీరాలి.

ఇంటికి వచ్చి చెప్పేడు వుద్యోగం విషయం.

ఆ సంగతి వినగానే-

మామయ్య పెద్దవాడు కాబట్టి గెంతులు వెయ్యలేదు.

అత్తయ్య సంతోషించకుండా వుండలేకపోయింది, మామయ్య పెళ్ళాం కాబట్టి.

వరహాలు కళ్ళతోటే కావిలించుకొంది, పక్క అంతా వున్నారు కాబట్టి

“రామయ్యగారు ఎంత మంచివాత్రా!! ఆయనకు మన థ్యాంక్స్ ఎలా చెప్పడమో ఏమిటో నాకు తోచకుండా ఉంది” అన్నాడు మామయ్య.

రామయ్యకి కాదు థ్యాంక్స్.

మోహినీకి థ్యాంక్స్!

మోహినీ కెందుకు థ్యాంక్స్?

మోహినీకే థ్యాంక్స్!

అనుకున్నాడు మూర్తి.

ఇంట్లోవున్న అయిదు నిమిషాల్లోనూ వీలు చూసుకొని అయిదుసార్లు ముద్దులాడేడు వరహాల్ని. వీలు చూసుకొంది వరహాలు.

కొత్తబట్టలు వేసుకొని, ఇంటిగుమ్మం దిగుతూంటే “చీకటి పడిపోతుందిరా కుత్రాడా! ఇప్పుడు వెళుతున్నా వెక్కడికి?” అన్నాడు మామయ్య.

“‘కుత్రాడా’ అని పిలవకు మామయ్యా” అన్నాడు మూర్తి.

తరువాత నాలుగురోడ్ల జంక్షన్ దగ్గర టెర్మినస్ రోడ్డుకి మళ్ళి, విసురుగా నడిచేడు, నిండు యవ్వనపు గర్వంతో తీవితో.

ఆంధ్రపత్రిక, 29-4-1953